

Załącznik Nr 3
do Uchwały Nr .....
Rady Gminy Markowa
z dnia .....

Objaśnienia wartości przyjętych w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Markowa na lata 2025 - 2036

Uwagi ogólne

W Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Markowa na lata 2025 - 2036 przyjęto poziom ogólnych kwot dochodów bieżących ze wzrostem nieprzekraczającym 3,5 % w stosunku rok do roku począwszy od 2026 do 2036 roku włącznie. W zakresie przyjętego poziomu realizacji planu dochodów majątkowych zostały one określone w kwocie po 100.000,00 złotych w latach 2026-2036. W związku z wcześniejszą spłatą części kredytu w roku 2024 - umowa nr ZP.272.6.2018 w kwocie 514.221,64 złotych, pomniejszono planowane dochody w roku 2029 o kwotę 140.000,00 złotych a w roku 2030 o kwotę 374.221,64 złotych aby została zachowana zasada zbilansowania budżetu.

W zakresie założonego w prognozie planu wydatków bieżących (obok planu dotyczącego roku 2025 odzwierciedlającego uchwałę budżetową) na lata 2026 – 2036 przyjęto wzrost do 3 % wielkości wydatków bieżących, tak aby w odniesieniu do innych pozycji zawartych w prognozie wieloletniej obrazującej sytuację finansową mogły być spełnione warunki określone w art. 242 i 243 ustawy o finansach publicznych dotyczące wykonania budżetu i wyliczenia indywidualnego dla Gminy Markowa wskaźnika spłaty kwot zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 14 grudnia 2018 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw przy obliczaniu relacji z art. 243 ustawy obowiązują dwie metody, oddzielnie dla lat 2020-2025 i oddzielnie od roku 2026 i lata następne. Przy czym po dokonanych zmianach relacja ustalana na lata 2022-2025 łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym spłat i wykupów określonych w art. 243 ust. 1 ustawy do planowanych dochodów bieżących budżetu nie może przekroczyć średniej arytmetycznej z obliczonych dla ostatnich trzech albo siedmiu lat relacji dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu. Wyboru długości tego okresu dokonał organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego w 2021 roku, i został wybrany okres 3 letni.

Na podstawie zawartych w prognozie danych w zakresie sytuacji finansowej Gminy Markowa określonej na lata 2025 – 2036 główny nacisk został położony na wypracowanie takiej konstrukcji planowania budżetu w latach kolejnych, aby w przyjętych założeniach w 2025 roku i w latach kolejnych można było powyższy wymóg ustawy spełnić. Jest to prognoza obrazująca sytuację bieżącą Gminy Markowa i pokazująca jednocześnie jakimi założeniami należałoby się kierować w latach następnych przy określaniu założeń budżetowych.

Dochody budżetowe

Planowane dochody na 2025 rok wynoszą 63.818.038,70 złotych, w tym : dochody bieżące 42.852.527,04 złotych i dochody majątkowe 20.965.511,66 złotych.

Założono wzrost dochodów bieżących na poziomie nie większym niż 3,5 % (począwszy od planu na 2026 rok). Założono , że wzrost dochodów bieżących w tym tempie będzie utrzymywał się przez kolejne lata. W zakresie dochodów majątkowych wykazano w 2025 roku dochody z dotacji na zadania inwestycyjne, tj. z dofinansowania Inwestycji z Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych w kwocie **706.347,17 złotych** na realizację inwestycji : Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Husów i Tarnawka, w kwocie do **6.633.697,50 złotych** na realizację inwestycji : „Rozbudowa i przebudowa oczyszczalni ścieków w Markowej - etap II”, w kwocie **709.668,28 złotych** na „Budowę kanalizacji sanitarnej w m. Husów-Manasterz”, w kwocie **1.328.047,00 złotych** na „Przebudowę i modernizację infrastruktury drogowej na terenie Gminy Markowa”, w kwocie **1.000.000,00 złotych** na „Przebudowę drogi gminnej Nr 109916R „Boratynówka” Husów’, w kwocie **4.396.950,00 złotych** na „Poprawę efektywności energetycznej budynków zlokalizowanych na terenie Gminy Markowa”, w kwocie **416.000,00 złotych** na „Poprawę efektywności energetycznej oświetlenia na terenie Gminy Markowa” w kwocie **981.000,00 złotych** na "Poprawę efektywności energetycznej instalacji oświetleniowej na terenie Gminy Markowa ", z dotacji celowej w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego w ramach PROW na lata 2014-2020 zgodnie z umową Nr 00158-65151-UM 0900364/23 z dnia 06.09.2023 r. zawartą z Województwem Podkarpackim na finansowanie zadania „Przebudowa drogi gminnej 109916R „Boratynówka Husów” w kwocie **471.852,44 złotych**, z dofinansowania ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład na realizację zadania „Przebudowa, remont, konserwacja i restauracja zabytkowego budynku Domu Ludowego w Markowej w kwocie - **1.000.000,00 złotych**. Zaplanowano również dochody możliwe do realizacji ze sprzedaży majątku gminnego tj. ze sprzedaży drewna z lasu mienia gminnego we wsi Husów w kwocie **10.000,00 złotych** oraz ze sprzedaży działek mienia gminnego znajdujących się na terenie Gminy Markowa w kwocie **100.000,00 złotych**.

Ujęto także dochody majątkowe jako dotacja celowa w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich w wysokości **2.952.931,06 złotych** na realizację zadania „Cyfryzacja usług w Gminie Markowa” oraz dotacja celowa w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich w wysokości **259.018,21 złotych** na realizację zadania „Poprawa poziomu cyberbezpieczeństwa w Urzędzie Gminy Markowa”.

Wydatki budżetowe

Wydatki zostały zaplanowane w kwocie 67.217.132,53 złotych z tego : wydatki bieżące 42.472.482,67 złotych i wydatki majątkowe w kwocie 24.744.649,86 złotych.

W zakresie wydatków bieżących przyjęto rozwiązanie polegające na ich wzroście do 3 % począwszy od planu wydatków bieżących w 2026 roku oraz na wzroście do 4 % wydatków na wynagrodzenia i składki od nich naliczane .

W Wieloletniej Prognozie Finansowej w poz. 10.11 nie zostały wykazane wydatki bieżące, w celu realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19, które na podstawie art. 15 zob ust. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych podlegają ustawowemu wyłączeniu przy ustalaniu relacji ograniczającej wysokość spłaty długu jednostki, gdyż w tych latach Gmina Markowa nie ponosiła wydatków na ten cel.

Wydatki na obsługę długu zaplanowano na podstawie zawartych umów kredytowych w wysokości 500.000,00 złotych.

Nie planuje się wydatków z tytułu udzielonych poręczeń w związku z tym, iż na 2025 rok poręczeń mających swoje źródło w planie wydatków budżetowych nie planuje się udzielać innym jednostkom.

W wykazie przedsięwzięć na 2025 rok planuje się :

- „Rozbudowa i przebudowa oczyszczalni ścieków w Markowej – etap II” przedsięwzięcie zaplanowano do realizacji w latach 2023 - 2025 na ogólną kwotę wydatków 14.883.704,75 złotych z tego: w roku 2025 w kwocie -6.686.895,00 złotych.

- „ Przebudowa, rozbudowa remont (konserwacja i restauracja) zabytkowego budynku Domu Ludowego oraz przebudowa budynku Centrum Kultury w Markowej etap II” przedsięwzięcie zaplanowane do realizacji na lata 2023-2025 na ogólną kwotę wydatków – 6.028.897,60 złotych, w tym w roku 2025 w kwocie – 1.138.871,16 złotych.

- "Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Husów i Tarnawka" przedsięwzięcie zaplanowane do realizacji na lata 2024-2025 na ogólną kwotę 1.476.089,34 złotych, w tym w roku 2025 w kwocie 723.047,17 złotych.

- "Przebudowa i modernizacja infrastruktury drogowej na terenie Gminy Markowa" przedsięwzięcie zaplanowane do realizacji na lata 2024-2025 na ogólną kwotę 1.419.961,38 złotych, w tym w roku 2025 w kwocie 1.348.963,15 złotych.

- "Poprawa efektywności energetycznej instalacji oświetleniowej na terenie Gminy Markowa" przedsięwzięcie zaplanowane do realizacji na lata 2024-2025 na ogólną kwotę 1.100.000,00 złotych, w tym w roku 2025 w kwocie 991.000,00 złotych.

- "Opracowanie projektu planu ogólnego Gminy Markowa. Projekt miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego. Projekt zmiany części Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Markowa"- przedsięwzięcie zaplanowane do realizacji w latach 2024-2025 na ogólną kwotę 238.862,90 złotych, w tym w roku 2025 w kwocie 210.572,90 złotych.

Przychody budżetowe

W Wieloletniej Prognozie Finansowej na 2025 rok planuje się przychody budżetu w kwocie 3.939.093,83 złotych, w tym: przychody z tytułu wolnych środków w kwocie 3.939.093,83 złotych, które planuje się wykonać z rozliczenia budżetu za 2024 rok.

Zaplanowano je tak aby można było spełnić relację wynikającą z art.242 ustawy o finansach publicznych.

Rozchody

Splątę długu tj. rozchody budżetu zaplanowano na podstawie dokonanej analizy treści zawartych umów kredytowych i pożyczkowych i zawartych w nich harmonogramów splat wymagalnych rat kredytów zaciągniętych w latach 2018 – 2024. Kredyty pozostałe do splaty w latach 2025-2036 przedstawia poniższa tabela:

Rok splaty	Umowa Nr 40000390-30001- 10-61-10/24- BS Głogów Młp. o/ Markowa na łączną kwotę 7.680.000,00 zł	Umowa pożyczki 1405/2020/Wn09/ NZ-LZ/P z dnia 30.06.2023 r. - NFOŚIGW Warszawa wraz z aneksem do umowy na łączną kwotę 2.588.000,00 zł	Umowa Nr ZP.272.6.2018 - BS Głogów Młp. O/Markowa na łączną kwotę 2.494.221,64 zł	Razem
2025	100 000,00	300 000,00	140 000,00	540 000,00
2026	300 000,00	300 000,00	140 000,00	740 000,00
2027	300 000,00	300 000,00	160 000,00	760 000,00
2028	500 000,00	300 000,00	350 000,00	1 150 000,00
2029	500 000,00	300 000,00	210 000,00	1 010 000,00
2030	500 000,00	300 000,00		800 000,00
2031	800 000,00	300 000,00		1 100 000,00
2032	800 000,00	324 053,69		1 124 053,69
2033	800 000,00			800 000,00
2034	800 000,00			800 000,00
2035	1 100 000,00			1 100 000,00
2036	1 180 000,00			1 180 000,00
	7 680 000,00	2 424 053,69	1 000 000,00	11 104 053,69

Splata kredytu długoterminowego zaciągniętego w 2018 roku w Banku Spółdzielczym Głogów Małopolski Oddział Markowa z przeznaczeniem na splatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek oraz na finansowanie planowanego deficytu budżetu w kwocie 2.494.221,64 złotych, splata tego kredytu planowana jest na lata 2019-2029. **Kwota do splaty w 2025 roku wynosi 140.000,00 złotych.**

Zaciągnięta pożyczka w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w kwocie **2.588.000,00 złotych** na finansowanie kosztów realizacji przedsięwzięcia pn. Budowa sieci wodociągowej w m. Tarnawka i Husów – etap V'

zaplanowana została do spłaty w latach 2023-2032. **Kwota do spłaty w 2025 roku wynosi – 300.000,00 złotych.**

Spłata kredytu długoterminowego zaciągniętego w 2024 roku w Banku Spółdzielczym Głogów Małopolski Oddział Markowa z przeznaczeniem na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek oraz na finansowanie planowanego deficytu budżetu w kwocie 7.680.000,00 złotych, spłata tego kredytu planowana jest na lata 2025-2036. **Kwota do spłaty w 2025 roku wynosi 100.000,00 złotych.**

Planowana kwota rozchodów w roku 2025 ujęta w WPF wynosi **540.000,00 złotych.**

Wynik budżetu.

Kolumna 3 prognozy pn. „Wynik budżetu” jest różnicą pomiędzy kolumną 1 „Dochody ogółem”, w tym podzieloną na część dochodową bieżącą i majątkową ze szczególnym uwzględnieniem dochodów ze sprzedaży majątku, a kolumną 2 „Wydatki ogółem”, jako suma wydatków majątkowych i wydatków bieżących. Wynik budżetu wskazuje na przyjętą konstrukcję założeń planowania budżetowego danego roku. Przyjęcie w zakresie korelacji dochodów do wydatków ogółem określa budżet z zaplanowanym deficytem, który musi zostać zabezpieczony w formie przychodów (kredyty bankowe lub nadwyżka z lat ubiegłych i wolne środki) lub z zaplanowaną nadwyżką budżetową, wolnymi środkami budżetu, które jako przychody budżetowe w latach kolejnych związane będą w przyjętych założeniach ze spłatą zaciągniętych w latach poprzednich kredytów i pożyczek długoterminowych. Na rok 2025 zaplanowano deficyt budżetu w kwocie 3.399.093,83 złotych, który zostanie pokryty przychodami pochodzącymi z wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego inne niż określone w pkt. 5 i 8, w tym wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych w kwocie 3.399.093,83 złotych.

Finansowanie deficytu budżetu

Celem dla którego jednostka samorządu terytorialnego może zaciągać zobowiązania, jest planowany deficyt budżetowy, który zgodnie z art. 217 ust.1 ustawy o finansach publicznych stanowi ujemną różnicę pomiędzy dochodami a wydatkami budżetu. Jest to założenie, że w zaplanowanym budżecie rocznym nie uda się sfinansować kwoty wydatków przewyższających dochody ze środków własnych, w związku z czym należy znaleźć inne źródła - najczęściej o charakterze dłużnym. Można stwierdzić, że zasadniczą przyczyną zaciągania przez jednostki samorządu terytorialnego kredytów i pożyczek jest brak w budżetach wystarczających środków na sfinansowanie planowanych do realizacji celów i zadań. Pokrycie planowanego deficytu budżetu ze źródeł dłużnych jakimi są kredyty i pożyczki oraz emisja papierów wartościowych ma wpływ na kwotę długu jednostki .

W Wieloletniej Prognozie Finansowej na 2025 rok zaplanowano deficyt budżetu w kwocie 3.399.093,83 złotych, który zostanie sfinansowany z wolnych środków w kwocie 3.399.093,83 złotych jakie przewiduje się, że wystąpią z rozliczenia budżetu na koniec roku 2024.

Kwota długu, sposób jego sfinansowania i relacja o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Kolumna 6 prognozy pokazuje kwotę stanowiącą wartość długu określonego na koniec każdego roku, który jest wynikiem działania: dług z poprzedniego roku + zaciągany nowy dług – spłata długu. Stan zadłużenia Gminy na koniec 2025 roku wynosić będzie 10.564.053,69 złotych i będzie stanowił 16,55 % planowanych dochodów ogółem. Sposób finansowania długu – przyjmuje się, że dług (jego spłata) jest finansowana w pierwszej kolejności z nadwyżki budżetowej, wolnych środków, spłacanych pożyczek oraz nadwyżki z lat ubiegłych z tym, że w przypadku planowania pożyczek do udzielenia, wielkości te przeznaczają się na finansowanie długu w wartości pomniejszonej o wielkość przewidywanych do udzielenia pożyczek. W następnej kolejności dług finansuje się nowo zaciąganym długiem .

Kolumna 8.1, 8.2 i 8.3 prognozy związana jest z planowaną łączną kwotą spłaty zobowiązań i stanowi obliczenie (ujęte w formie %) dla danego roku wskaźnika obciążeń budżetu spłatami rat kredytów i pożyczek oraz wykupu papierów wartościowych + odsetki .

W kol. 5.1. zostały wykazane kwoty spłat rat kapitałowych kredytów i pożyczek w poszczególnych latach ich spłaty. W kol. 2.1.3 wykazane są wydatki na obsługę długu w poszczególnych latach spłaty kredytów i pożyczek.

Spłata zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek długoterminowych będzie wynosić w roku 2025 - 540.000,00 złotych, z tytułu odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek 500.000,00 złotych.

W kol. 8.3 został obliczony dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy o finansach publicznych liczony w oparciu o plan trzeciego kwartału roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustawowy w oparciu o średnią arytmetyczną z poprzednich lat) który wynosi - 6,47 %.

W kolumnie 8.4 i 8.4.1 została pokazana informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy o finansach publicznych ujęta w formie jej spełnienia (TAK) lub nie spełnienia (NIE) w poszczególnych latach objętych prognozą stanowiącym o wartości spełnienia lub braku spełnienia niniejszego wskaźnika. Jest to wobec tego bardzo istotna pozycja prognozy na gruncie obligujących jednostki samorządu terytorialnego do nowych rozwiązań w zakresie możliwości zaciągania długu, monitorująca i pokazująca stan finansów gminy. Relacja powyższa w 2025 roku została spełniona.

Wskaźniki w poszczególnych latach kształtują się następująco : w roku 2025 wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty – 2,73%, przy maksymalnym wskaźniku – 6,47 %, w roku 2026 - wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty – 4,43 %, przy maksymalnym wskaźniku – 9,81 %, w roku 2027 - wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty – 4,32 %, przy maksymalnym wskaźniku – 9,18 %, w 2028 r. - wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty – 4,94 % przy maksymalnym wskaźniku – 8,48 %, w 2029 roku - wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty – 3,87 %, przy maksymalnym wskaźniku – 6,42 %, w 2030 roku - wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty – 3,08 %, przy maksymalnym wskaźniku – 5,44 %, w roku 2031 wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty – 3,43 %, przy maksymalnym wskaźniku – 4,88 %, w roku 2032 wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty

– 3,22 %, przy maksymalnym wskaźniku 7,61 %, w roku 2033 wskaźnik planowanej łącznej spłaty – 2,10 %, przy maksymalnym wskaźniku 8,46 %. w roku 2034 wskaźnik planowanej łącznej spłaty – 1,93 %, przy maksymalnym wskaźniku 8,67 %, w roku 2035 wskaźnik planowanej łącznej spłaty – 2,27 %, przy maksymalnym wskaźniku 8,85 %, w 2036 wskaźnik planowanej łącznej spłaty – 2,23 %, przy maksymalnym wskaźniku 9,06 %.

W zaprezentowanej Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Markowa na lata 2025 – 2036 relacja, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych została spełniona.